

HEREND HERALD

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA MAGAZINJA

Évszázados kuriózum
– A Herendi
díszkút

Herend
fényei

IDŐTLEN SZÉPSÉG, ÖRÖK ÉRTÉK

NEW YORK

LONDON

Herend

MOSZKVA

HERENDI PORCELÁN

8440 HEREND, KOSSUTH LAJOS U. 135. / 1014 BUDAPEST, SZENTHÁROMSÁG U. 5. / 1051 BUDAPEST, JÓZSEF NÁDOR TÉR 11.
1061 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 16. / 1184 BUDAPEST, LISZT FERENC NEMZETKÖZI REPÜLŐTÉR / 2000 SZENTENDRE,
BOGDÁNYI ÚT 1. / 6000 KECSKEMÉT, HORNYIK JÁNOS KRT. 4. / 9730 KŐSZEG, FŐ TÉR 21. / 7621 PÉCS, KIRÁLY U. 20.
9400 SOPRON, VÁRKERÜLET 98. / 6720 SZEGED, OSKOLA U. 17.

WWW.HEREND.COM · WWW.FACEBOOK.COM/HERENDPORCELAN

BERLIN · SYDNEY · LONDON · MILÁNÓ · MOSZKVA · NEW YORK · TOKIÓ

Tisztelt Herend Herald-olvasó!

A Herendi Porcelánmanufaktúra 1826. évi alapításától kezdve, de különösen azóta, hogy 1839. évben Fischer Mór átvette a Manufaktúra vezetését, művészi elhivatottsággal, a tökéletességre való törekvéssel készíti mind a mai napig kézműves úton porcelánjait. Célunk, hogy a kapott örökséget megőrizzük, és többet adjunk az utókornak, mint amennyit mi kaptunk elődeinktől. A *Herendi porcelán* a magyar iparművészet, a Magyar Örökség része, és a 2013. évtől immáron hivatalosan is *hungarikum*. Fontos elismerés ez számunkra! A *hungarikum* minősítést a törvény erejénél fogva, kifejezetten erre a célra létrehozott bizottság, a Hungarikum Bizottság ítéli oda. A *hungarikumok* Magyarország nemzeti értékeit hordozzák, amelyek tulajdonságukkal, egyediségükkel, különlegességükkel és minőségükkel a magyarság csúcsteljesítményei, és amelyeket Magyarországon és szerte a nagyvilágban a magyarság kiemelt értékeként tartanak számon.

Meggyőződésünk, hogy a Herendi porcelán a magyar alkotótevékenységhez, termelési kultúrához, tudáshoz, hagyományokhoz köthető szellemi értéket is képvisel, amely növelni képes Magyarország hírnevét határain túl is.

A Herendi porcelán *hungarikum* minősítése kettős elismerést ad a herendi közösségnek. Elismeri egyrészt a herendi mesterek közel két évszázados szakmai tevékenységét, másrészt üzenetet hordoz vásárlóinknak, hogy az általunk kínált kézműves porcelán nem csupán egy használati tárgy, annál több, mégpedig értéket hordozó – a négy őseletem magában foglaló –, egyedi műalkotás is.

Bátran állíthatjuk, hogy a Herendi Porcelánmanufaktúra értéket kínál! A Herendi porcelánban jelen van a generációkról generációkra felhalmozódott szaktudás, a kézi munka értéke, a magyarországi és nemzetközi kiállításokon elért sikerek, a kiváló minőség, az egyediség, a tradíció és a termékfejlesztési innováció.

A mostani elismerés Herend elmúlt évekbeli kiváló márkaépítési politikáját igazolja, és azt, hogy kiemelkedő múltunk mellett képesek vagyunk a mai kor követelményeivel lépést tartani, és egy nemzetközi verseny sikeres résztvevői lenni.

A fenti gondolatok után tisztelettel ajánlom figyelmükbe mostani magazinunkból a királynők essenciájáról, a rózsaoajról szóló írásunkat, bepillantást engedünk az epsomi derbi tradicionális hangulatába, elgondolkodhatunk a gésák porcelánba öntött szépségéről, elmélkedünk az emberi érzelmeket a test légies mozdulataival kifejezni képes balett táncművészetéről, majd luxusutakra invitáljuk Önöket.

Ezekkel a gondolatokkal ajánlom mostani lapszámunkat figyelmükbe, remélem, hogy magazinunk elnyeri tetszésüket, írásainkhoz jó szórakozást, kellemes időtöltést kívánok!

Tisztelettel köszönti Önt,

Dr. Simon Attila
vezérigazgató

10

lakberendezés
Minden, ami fény

a kulisszák mögött
Évszázados kuriózum

12

14

história
Egy virágbirodalom
porcelánszirmai

gasztronómia
Az Apicius étterem
ajánlata

19

Aktuális	05	A balett diadalmenete	17
Herend fényei	10	Leleményes luxus	18
Évszázados kuriózum – A Herendi díszkút	12	Az Apicius étterem ajánlata	19
Egy virágbirodalom porcelánszirmai	14	Királynői esszencia	20
Elit klub – Az epsomi derbi	16	Herendit ajándékba!	22

HEREND HERALD

IMPRESSZUM

Kiadja a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. ❖ Főszerkesztő: Rajkó Anna
Felelős szerkesztő: Dr. Simon Attila ❖ Szerkesztő: Cserhalmi Rita
Grafikai munka: Protzner György ❖ Korrektor: Endreiné Szemők Ildikó
Fotó: Kecskeméti Dávid ❖ Styling: Klebercz Krisztina
Szerkesztőség: Libri Média Kft. H-1066 Budapest,
Nyugati tér 1. Telefon: +36 1 485 9000, szerkesztok@librimedia.hu
Készült a Keskeny Nyomdában.

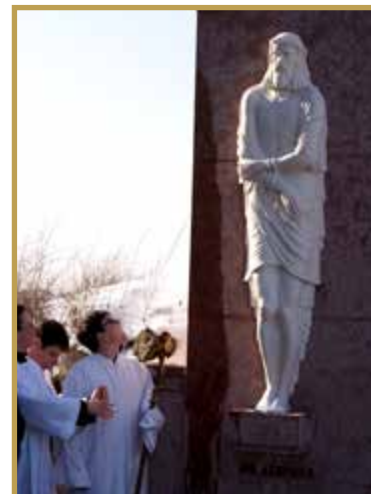
Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
H-8440 Herend, Kossuth Lajos u. 140.
Telefon: +36 88 523 100, Fax: +36 88 261 518
E-mail: info@herend.com ❖ Web: www.herend.com
Facebook: www.facebook.com/Herendporcelan ❖ ISSN 1585-1397

Herend Herald

ÚJABB PORCELÁNCSODA VESZPRÉMBEN

Tavasszal újabb porcelánalkotással gazdagodott Veszprém városa. A Szent Benedek-hegy bejáratánál lévő márványfalazatra egy Jézus-szobor került, melynek témája az „Ecce Homo” – „Íme az ember!” szállóige. Az eseményen összegyűlteket Porga Gyula, Veszprém polgármestere és Dr. Simon Attila, a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. vezérigazgatója köszöntötte. A felszólalók a társadalmi felelősségvállalás fontosságát hangsúlyozták, Porga Gyula pedig külön kiemelte a Herendi Porcelánmanufaktúra társadalmi aktivitását, amely példaként szolgálhat a többi gazdasági szervezet számára. A szobrot az ünnepélyes leleplezés után Dr. Márfi Gyula veszprémi érsek áldotta meg.

A finom megjelenésű, 2 méter magas, hófehér szobrot Tamás Ákos, a Herendi Porcelánmanufaktúra tervező iparművésze alkotta meg nemes porcelánból, egyedi technológiával. A négy elemből összerakott mestermunka klasszikus, archaikus megjelenésében szervesen illeszkedik a veszprémi történelmi várnegyed uralkodó stílusához, műemléki hangulatához, ugyanakkor művészen reprezentálja a Herendi Porcelánmanufaktúra évszázadok óta csiszolódó művészi-technológiai színvonalát.

REMEKMŰ A KORONÁZÁSI ÉVFORDULÓRA

Az angol királynő 60. koronázási évfordulójának alkalmából, a Goviers of Sidmouth megrendelésére, mindössze húsz példányban készült el a képen látható, fiatal Erzsébet királynőről készült műremek. Kisfaludi Strobl Zsigmond 1937-ben készítette el az eredeti szobrot, melyhez a 11 éves Erzsébet hercegnő, a brit trón várományosa személyesen ült modellt kedvenc pónilován.

A királyné számára jubileumi ajándéknak szánt remekmű a világhírű szobrász és a Herendi Porcelánmanufaktúra közös munkája. A talplemez a Windsori Királyi Birtokról származó alapanyagból készült, a hitelesítés, a dátum, valamint a Diamond Jubilee felirat pedig a talplemezen található színezüst táblán található.

HERENDI DÍSZTÁL KÉSZÜLT A SZENT ISTVÁN-EMLÉKÉVRE

2013-ban Székesfehérvár egész éves rendezvénysorozattal emlékezik meg Szent István halálának 975. évfordulójáról.

Az emlékévhöz kapcsolódóan a Szent István Király Múzeumban került megrendezésre a Herendi Porcelánmanufaktúra tematikus, a témához kapcsolódó tárgyakat is felvonultató, reprezentatív kiállítás. Az impozáns tárgyak között megtekinthetjük az évfordulóra készített, és ebből az alkalomból a városnak adományozott, nagy méretű Szent István dísztalat is.

HERENDI ÚJDONSÁGOK A FRANKFURTI AMBIENTE SZAKVÁSÁRON

A világ élvonalába tartozó Manufaktúra idén csaknem 200 új terméket mutatott be elegáns standján, köztük olyan kézműves remekműveket, mint 2013 bravúrdarabját, a 28 porcelánegységből álló, monumentális Négy évszak fedeles díszkutat, vagy a fiatalokat megszólító újdonságot, a Polka mintát, amely a frankfurti vásár 30 éves múltja visszatekintő formatervezési díját, a Design Plus 2013 díjat is elnyerte.

Nagy sikert arattak a népszerű Rothschild és Bécsi rózsza minta újragondolásai is: a Forêt dekor motívumvilágát az egyik legismertebb Herendi dekor, a Rothschild minta elemei ihlették, emellett a Manufaktúrával egyidős Bécsi rózsza minta is megújult, amely pasztelles színvilágával ugyancsak elnyerte a látogatók tetszését.

Modern tradíció

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA ÉS A MOHOLY-NAGY FORMATERVEZÉSI ÖSZTÖNDÍJPROGRAMKÖZÖTT SZOROSAKAPCSOLAT. A HAGYOMÁNY ÉS A MODERNITÁS ÖTVÖZÉSÉT VILÁGSZÍNVONALRA EMELŐ HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA IDÉN ELŐSZÖR VESZ RÉSZT KONKRÉT FELADAT KIÍRÁSÁVAL AZ ÖSZTÖNDÍJPÁLYÁZATBAN.

Magyarországon a fiatal művészek nagy része küzd azzal, hogy nincs lehetősége tudását megmutatni komoly cégek támogatásával. Többek között ezért is rendkívüli jelentőségű a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. között létrejött együttműködés. A pályázatra Herendi porcelánból készített étkészletek terveit várták, amelyekben a hagyományos esztétikai értékeket modern vizuális és formatervezői megoldásokkal ötvözik az alkotók.

Az együttműködés tökéletes megvalósulása Herend ars poeticájának, melyet a tradíció, az innováció és a design ötvözése tesz különlegessé, Herendet pedig a világ első számú porcelánmanufaktúrájává. Az alapelv az, hogy a termékfejlesztésben a világ kövesse Herendet, ne pedig fordítva. Ez azonban egyáltalán nem azt jelenti, hogy a 187 éves Manufaktúra ne reagálna érzékenyen az aktuális képzőművészeti trendekre.

A XIX. századi ember számára a vizualitás sokkal meghatározóbb, mint bármikor korábban. A design így hagyományos kereteiből kilépve

ma már nem csupán az esztétikum hordozója, hanem társadalmi, tudományos üzenetek közvetítője is. Elég példaként említeni az utóbbi évek egyik legkomolyabb magyar sikerét, a Gömböcöt, melynek Herendi porcelánból készült változata a hazai tudományos és design kultúra idáig példa nélküli együttműködésének eredménye. A magyar hagyományokat a porcelán titokzatos és bonyolult nyelvében megfogalmazó tárgyak, mint a magyar Szent Korona porcelánváltozata vagy a Klapka-kard mellett, a herendi mesterek magabiztosan alakítják saját ízlésük és kreativitásuk szerint a külföldi hagyományokat is: ilyen a Sárkány évének tiszteletére megalkotott, a *Vogue* magazin által is méltatott porcelánsárkány. Herend jelentőségéről a legtöbbet talán mégis az mond, hogy az évszázad esküvőjére az angol királyi pár Magyarország hivatalos nászajándékaként a Royal Garden névre keresztelt herendi étkészletet kapta. Herend fiatal művészek és idős mesterek közös műhelye, s ennek köszönhetően a magyar porcelán design első számú követe a világban.

Horváth András

Interjú

Mérföldkőhöz értünk

Dr. Bendzsel Miklóst, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnökét kérdeztük

Herend Herald: Mi a legnagyobb előnye a közös ösztöndíjnak?

Dr. Bendzsel Miklós: Az, hogy a fiatal magyar művészeknek lehetőséget és pályát biztosíthat az együttműködés egy olyan formaérzékeny és világhíres manufaktúrával, mint Herend.

HH: A Magyar Formatervezési Tanács számára mik az együttműködés előnyei?

BM: Az Ösztöndíjpályázat számára komoly mérföldkő, hogy az állami és az ipari szektor ilyen módon együtt tud működni. Reméljük, hogy ez egy hosszú ideig tartó folyamat első állomása.

HH: Mi lesz a sorsa a győztes terméknek?

BM: Reményeink szerint nemzetközi mustrákra is kikerülhet, ahogy az idei Design Hétre is, melynek középpontjába ezúttal a hagyomány és az innováció ötvözése kerül.

Tudta?

A Manufaktúra fiatalokat megszólító újdonsága a **Polka** minta. A formailag minimalizált készletet a bécsi POLKA Products Interior Design stúdió tervezte 2012-ben. Az új szerviz kialakításához az impulzust az asztali kultúra területén érezhető új irányzatok, elsősorban az egyes tárgyak sokoldalú használhatósága iránti igény szolgálta. A készlet dekorálásánál a tervezők az úgynevezett mázbesüllyedő festési technológiát alkalmazták, így a porcelán mosogatógép-állóvá vált. A Polka sikerességét jól bizonyítja, hogy a minta elnyerte a Design Plus 2013 díjat, amely a Frankfurter Ambiente Vásár 30 éves múltja visszatekintő formatervezési díja.

Polka mintás étkészlet

AMLETO MISSAGLIA

Az időtálló tehetség jegyében – 1884 óta

AZ AMLETO MISSAGLIA CSAK NEM 130 ÉVE NEMZETKÖZI REFERENCIAPONT AZ ELEGÁNS TÁRGYAK, LUXUSAJÁNDÉKOK ÉS ESKÜVŐI KÍVÁNSÁGLISTÁK TERÜLETÉN. AZ ELEGÁNS ÜZLET NEMRÉGIBEN ÚJ BEMUTATÓTEREMBE KÖLTÖZÖTT, ALIG PÁR LÉPÉSRE A SANT'AMBROGIO-BAZILIKÁTÓL.

Az Amleto Missaglia méltán büszke arra, hogy azon kevés üzletek egyike Milánóban, amelyek története négy generációra tekint vissza. A mai tulajdonosok ükapja, Giuseppe, 1884-ben családi vállalkozásként nyitott „bottegát” a Via Monetan.

A bolt az akkori trendeket követő étkészleteket, asztali tárgyakat mutatott be és árusított. A második világháború után, immár Giuseppe fia, Amleto vezetése alatt a cég új üzletmodellre tért át: elegáns szállodák beszállítója lett. Ez jelentette az első lépést az exkluzív termékek, a luxustárgyak felé.

Újabb fordulópontra volt, amikor Annamaria, Amleto lánya úgy döntött, hogy a családi vállalkozás a továbbiakban kizárólag otthoni készletekkel foglalkozik majd, és átköltöztette az üzletet az exkluzív Piazza San Sepolcróra, a Palazzo Marietti freskókkal díszített szalonjaiba.

Az Amleto Missaglia innen költözött tovább 2010 februárjában a város szívébe, a Sant'Ambrogio-bazilika közvetlen közelébe, a Via De Amicis 53. szám alá. Azóta itt nem kevesebb, mint 800 négyzetméternyi kiállítóterben, és tíz hatalmas kirakatban tekinthetők meg a kínálat válogatott darabjai.

Az új helyszín tágas termeiben elegáns és fegyelmezett belső-építészeti megoldások és berendezések együttese biztosítja, hogy a legkiválóbb európai gyártók porcelán, kristály és étkészleteinek különleges minősége és kifinomultsága érvényesüljön.

Az utcai kirakatok mindegyikében egy-egy tárgy kerül a tekintetek fókuszába, a legkiválóbb ízlés és stílus képviselőjének jegyében, a Missaglia család szellemi hagyományával tökéletes összhangban.

Az üzletben olyan jelentős márkák mellett, mint Baccarat, Lalique, Hermes, Wedgwood, Rosenthal Herend jelentős helyet vívott ki magának. A Herendi minták és formák széles választékban kerülnek bemutatásra. Hagyományos mintáink – Victoria, Apponyi, Rothschild – mellett a virágcsokrok és gyümölcsös minták nagyon kedveltek. A fiatal vevőkör részére az utóbbi időben bevezetésre került új dekorok is megjelennek az üzletben: a Viennese Rose platina változata máris nagy sikert aratott.

A cég megkülönböztetett figyelmet fordít az esküvői listákra, melyen termékeink mindig az ifjú párok kedvelt porcelánjaként szerepelnek.

Közel százharminc éves története során az Amleto Missaglia több lett, mint szimbólum: mára hazai és nemzetközi történelmi referenciapont, a „Historical Shop of Regional Interest”, vagyis a „regionális jelentőségű történelmi bolt” kitüntető cím tulajdonosa.

Amleto Missaglia sas
www.amleto Missaglia.it

Meister Silber

A MEISTER SILBER SZÁMÁRA
FONTOS A STÍLUSOS ÉLETMÓD, AKÁR
A KLASSZIKUS MINTAKÉPEKET, AKÁR AZ
AKTUÁLIS TRENDEKET KÖVETVE.

Zürichben, az Augustinergasse 17. szám alatt nemzetközi híró gyártók ezüstműveit, evőeszközeit, porcelánjait és üvegkristályait kínálja. A legjelentősebb ezüstmárkák: MEISTER COLLECTION, Jelzer, Christofle, Robbe & Berking, Georg Jensen és Puiforcat. A kínálatot a ház leginkább tradicionális irányvonalat követő, de kortárs interpretációkat is ezüstbe foglaló saját kollekcója, a MEISTER COLLECTION teszi kerekké.

Az üvegtermékek kínálatában a MEISTER SILBER a nagy nevek közül például a Baccarat, Daum, Lalique, Moser, Saint Louis, Theresienthal és Venini produktumait forgalmazza. A porcelánok esetében a sok értékes márka közül Herend, a Königlische Porzellan-Manufaktur Berlin (KPM), Haviland és Hermès a négy nagy név.

Kézművesség

A MEISTER SILBER műtermében, Zürich Engében ezüstműveseket és ötvösöket alkalmaz, továbbá ezüstműves tanoncokat képez. A tanoncok a lehető legalaposabb képzésben részesülhetnek, a mesterség generációról generációra öröklődik.

A ház műtermében készül a MEISTER COLLECTION, ami egyben a MEISTER műhelyek magas szintű szolgáltatásaiért is felel.

Az ezüstművesek, ötvösök, cizellálók tartják magukat ahhoz a szabályhoz, miszerint semmi nem elérhetetlen, és minden kihívásnak addig kell utánajárni, addig kell kutatni, amíg a tárgy a maga tökéletes művészi megformálásában ott nem áll, elégedettségre és büszkeségre okot adva.

A cég története

1881-ben, amikor a zürichi Bahnhofstrasse még széles, kertes országút volt, megkezdték az első villamosvonal, a Rösslitrám építését. Ekkor nyitotta meg a Münsterhof 16-ban a merész aranyműves, Emil Meister ékszer- és ezüstáru üzletét. Ebből a kis üzletből fejlődött ki négy generáció alatt az a komoly vállalkozás, amelyik Zürich legjobb helyein immár négy szaküzletben várja

a legjobb minőségű, a legjobb nevű gyártóktól származó aranytárgyak, ékszerek, órák, ezüstművek, kristályok és porcelánok iránt érdeklődő vásárlóit. A saját műtermekben exkluzív ékszerkollekciók, ezüstművek készülnek kézi véséssel, órák foglalkoznak modern és antik órákkal.

A vállalkozás kiváltképp az 1950 és 1980 közötti időszakban fejlődött sokat Walter Meister kompetens irányítása alatt, ekkor terjesztette ki működését az eredeti aranyművességen túli területekre, s hamarosan hétszer nyerte el a kiváló ékszer- és óraékszer-kreációkért járó „Diamond International Award” kitüntetést, valamint 1968-ban a „Diamond International Academy” tagjává választották.

Immár több mint húsz éve a negyedik generáció, Adrian Meister (1982 óta az ékszer- és órarészleg felelőseként), valamint testvére, Roland Meister (1994 óta, szakterülete az ezüst, a butikok és galériák) irányítja a vállalkozást.

PR-kapcsolat:

Markus Hubmann
Marketing

MEISTER SILBER AG, Augustinergasse 17, 8001 Zürich, +41 (0)44 211 14 61

Herend fényei

Bioetanol kandalló
www.biokandallo.hu

Fény. Csupán négy betű, mégis az egyik legerősebb szó. Hosszú, hideg és sötét telek után a tavasz első hírnöke a fény. A sziürke égből végre újra előbukkan a Nap, sugaraival fokozatosan melegíti át a földet és az embereket. Nem véletlen, hogy otthonunkban is fényt akarunk, az élet és a boldogság szimbólumát. Fényforrásainkat ezért különös gonddal választjuk meg, hiszen otthonunk atmoszféráját ők határozzák meg. Például a porceláncsészébe

rejtett gyertyatartó, melynek gömb alakjából a tűz rajzolja kecses vonalait a falakra. Az íróasztalunk szélén elhelyezett olvasólámpa, melynek mandulaszemnyi rései egy angyal alakját vetítik féltve őrzött naplónkra. Az ablak sarkában megbújó állólámpa, melyet a hófehér nyakán és finom ívű ernyőjén elhelyezett apró festmények tesznek a nappali díszévé. A keleti világok bölcs békességét idéző díslámpa, mely porcelánon átszűrt világossága által tölti meg nyugalommal a teret. Ezek Herend fényei: kecses díszei az otthonnak, melyben élünk.

Horváth András

Évszázados kuriózum

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA EGYIK LEGKÜLÖNLEGESEBB TERMÉKE A HERENDI DÍSZKÚT. A MŰ NEM CSUPÁN ELKÉPESZTŐ MÉRETE, HANEM SPECIÁLIS DÍSZÍTÉSE ÉS TÖRTÉNETE OKÁN IS VALÓDI KURIÓZUM.

1872-ben járunk, a Herendi Porcelánmanufaktúra még ötvenéves sincs, de már túl van a londoni, New York-i, párizsi világkiállításokon aratott sikereken. Fischer Mór, a Herendi porcelángyártás felvirágoztatója éppen élete egyik legfontosabb munkáján dolgozik. I. Ferenc József magyar király és Habsburg császár számára tervez egy kútát. A díszkút – mely a XIX. században rendkívül elterjedt volt – rögtön elnyeri a császár tetszését. Sőt a herendi mesterművet féltve őrző múzeum 2002-ig senkinek nem engedi meg, hogy a tárgyat külföldi kiállításokon is bemutassák. A Bécsi Iparművészeti Múzeumban otthonra lelő Fischer-mestermű szűk másfél évszázaddal később látogat „haza” először, amikor Herenden egy időszakos tárlat keretében végre a magyar közönség is megcsodálhatja.

Ez a klasszikus herendi mestermű szolgált alapul ahhoz a díszkúthoz, melyet idén februárban a Frankfurti Ambiente Szakvásáron, majd márciusban a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében mutattak be. Már a kétezres évek elején elkezdődött a díszkút elkészítéséhez szükséges dokumentumok, alaprajzok begyűjtése. A monumentális alkotás története 2011-ben fordult célegyenesbe, amikor egy művészekből és szakemberekből álló csoportot bíztak meg a fejlesztések befejezésével. A díszkutat egy herendi mesterekből álló csoport tervezte és készítette el két év alatt.

A díszkutat díszítő dekoráció alapjául az élet változatosságának örök allegóriája, a négy évszak szolgált. A díszítések elkészítésénél különösen fontos volt, hogy a porcelánfelületen elhelyezett minták könnyedségükkel ellensúlyozzák a kút nagy méretét. A Tavasz, a Nyár, az Ősz és a Tél világát idéző, a díszkút talapzatának paneljeiben látható festmények, és a váza testén végigfutó, keleti formavilágot idéző virágfolyondárok hatására a szemlélőnek így nem csupán a porcelánszobor méretéből fakadó méltóságjelenség, hanem a műből áradó kecsesség is feltűnik. A kifinomult esztétikai megjelenés mellett a váza talapzatának megtervezése is komoly kihívást jelentett, hiszen a számos apró részből álló alkotóelemnek a szobor egész súlyát meg kellett tartania.

Az eredmény egy olyan egyedülálló műtárgy lett, mely a monumentalitást a hihetetlenül aprólékos képzőművészeti megoldásokkal ötvözi: nem véletlen, hogy a díszkúton összesen hatvan mester kezének nyomát láthatjuk. Ahogy Fischer Mór által készített őse, a Herendi díszkút most is valódi kuriózum. Akárcsak maga a Herendi Porcelánmanufaktúra. Legyen szó a XIX. századról vagy a XXI.-ről.

Horváth András

Tudta?

A Herendi díszkút számokban

- ❖ a díszkút összesen 28 különböző elemből áll
- ❖ olyan magas, mint egy ember: 170 centiméter
- ❖ szélessége 75 centiméter
- ❖ súlya 100 kilogramm
- ❖ 3 fő darabrészből áll: az áttört, dupla falú talapzattól, a középső, áttört elemből és a fedő főkutyából
- ❖ az úgynevezett rizsszemmintás áttörésekből 2664 darab található rajta
- ❖ a termék elkészítése közel 1000 munkaórát vett igénybe

Egy virágbirodalom porcelánszirmai

EGZOTIKUS CSÁBÍTÓK, VAGY A STÍLUS ÉS AZ ETIKETT ÓREI? A KIOTÓ JELKÉPEIKÉNT SZÁMON TARTOTT ÉS HERENDEN IS SZOBORBA ÖNTÖTT GÉSÁK ELEVEN PORCELÁNBABÁK, TÖRÉKENY, TÖKÉLETES NŐK. KIMONÓS VERSMONDÓK ÉS KIVÁLÓ SZERETŐK.

*„Lampionok csalogató
árnyéka
A hűs verandák bambusz-
függönyén”*

– A Pontocsó koutából

A Hiei- és a Daimondzsi-hegy csúcsei körül halvány fények hunyorognak. A sziklák repedései közt elhallgat a tücsökdal. A friss fuvallat virágzó cseresznyefák illatát szórja szét a Kamo folyó környékén. Kiotó hegyekkel koszorúzott medencéje olyan estefelé, akár egy finoman szőtt selymekendő. Gion és Pontocsó, a város ódon szórakozónegyedei sötétedés után hatalmas papírlampionokkal, elegáns vendéglőkkel és teaházakkal hívogatják a szűk utcácskákon kószáló turistát. Az épületekbe lépő vendéget selymekimonóban suhanó gésák fogadják. Az apró rezdülések, a finom gesztusok művészei ők. Ha tetszik, a japán kulturális tradíció metaforái. Ébenfekete hajuk gondosan fésült, rizsportól matt arcukon finom mosoly csillog. Az elmúlt másfélszáz évben alig változtak valamit.

A végzet teaházi asszonyai

Az első gésák az 1600-as évek táján tűntek fel a *júdzsók* (hivatalos örömlányok) és vendégeik multságain. És – nos – férfiak voltak. *Hókunnak*, azaz dobosnak nevezték őket, és tréfáikkal mindig megnevettették az összegyűlteket. 1751-ben egy nő is felbukkant a dobok mögött. Ezután egyre többen lettek a női zenészek, akiket *onna gésának* hívtak. A finom modorú művésznők gyorsan meghódították a mulatók világát és félvilági körökben rövid idő alatt roppant nagy sikereket arattak. Ám azon túl, hogy a szórakozatóipar sztárjaivá lettek, lojalitásuk, előkelő stílusuk és bátorságuk miatt egyszersmind a japán nőideál megtestesítőivé is váltak.

Az Edo-korban (1600–1867) a szórakoztatás emelkedettebb, kulturáltabb módját biztosító gésáknak tilos volt a vendégeikkel testi kapcsolatot létesíteni. Bár – ha hinni lehet a korabeli leírásoknak – a vigalmi városrészekben eltöltött hosszú órákból a férfiak egyébként is keveset szántak a testiségre. Idejük túlnyomó részét társalgással, táncsal, énekléssel, valamint vidám eszem-izszommal töltötték. Egy gésa mindent tudott az etiketről, a helyes beszédstílusról, a klasszikus táncokról és a zenéről, így tökéletes partnerük lehetett. A társasági élet akkoriban a teaházakban összpontosult, s a XIX. század első felére a vigalmi negyedekben olyan divatos életstílus alakult ki, amely minden szabadossága ellenére termékeny táptalajt biztosított az új árnyalatokkal gazdagodó irodalom, zene és képzőművészet számára is. A gésák fűzfa- és virágbirodalma sokat tett ezért.

Porcelánba öntött szépség

„A Fujihoz, a virágzó cseresznyefákhoz és a kabuki színházhoz hasonlóan Japán legszebben ragyogó gyöngyszemei a gésák is” – írja *Sukuzu* című regényében Tokuda Súszei, a modern japán próza fontos szerzője, de már a XIX. század utolsó évtizedének regényirodalmában is rettenthetetlen, romantikus hősnőkként szerepelnek a gésák.

A Herendi Porcelánmanufaktúra kínálatában az 1970-es évektől találjuk meg Hanzély Jenő kerámiaművész gésafigurás porcelánszobrait. A barokk és rokokó alakjairól is ismert Hanzély-t kiemelten érdekelte a keleti stílus. Gésafiguráit alighanem japán festészeti albumok inspirálhatták. A Herendi porcelánszobrok a gésától évszázadok óta elvárt szolid pompa, visszafogott kacérság, vonzerő és szórakoztató stílus jellemzi. A dallamos vonalvezetésű, légies figurák kifinomult intellektusról, mély tudásról, ízlésről és életszeretetről vallanak.

Tudta?

A virág- és fűzfabirodalom titkai

Kecsességüket ezernyi vers és zenemű idézi meg, s számos metszeten, festményen is találkozhatunk a díszes öltözékű, muzsikáló vagy teát kínáló gésákkal. A fűzfa- és virágbirodalomban ugyanis a stílus mindennél előbbre való. Ez határozza meg a gésákról készült, az őket megörökítő alkotásokat is.

A gésák útja

A modernség XX. század elején terjedő divatja komoly kihívást jelentett a gésák számára. Kisvártatva felismerték aztán, hogy amennyiben ragaszkodnak a nyugati trendek követéséhez, éppen azt veszítik el, ami egyedi bennük, azt, ami a japánok szemében szimbólummá teszi őket. Ennek belátása után pedig hivatásuk jellege és társadalmi funkciója gyökeresen megváltozott: a divat alakítóiból a hagyományörzés zászlóvivőivé váltak. S kultuszuk fennmaradása szempontjából ez a fordulat kétségkívül döntőnek bizonyult.

Vass Norbert

❖ Számos gésanegyed épült ősi szentélyek köré. Az első teaházak vendégei azok a kegyes céllal a városba látogató zarándokok voltak, akik vallási kötelezettségük teljesítése után a világi örömeikbe is belekóstoltak.

❖ A gésák világában a stílus jelentett mindent. Körükben a legapróbb ízléstelenség is olyan megbocsáthatatlan vétségnek minősült egykor, mint a szamurájok között az árulás vagy a becstelenség.

❖ A gésák által megtestesített öltözködés- és viselkedéskultúrát *ikinek* nevezik Japánban. Az iki maga az ízlés, a keresetlen elegancia és a kreativitás, amit egy gésa művészen mértéktartó sminkjével, egyszerű és természetes mintázatú kimonójával ér el, ám az ikinek részét képezi egy elszabadult ébenfekete hajtincs erotikuma vagy egy elegánsan megpengetett hangszer dallama is.

❖ A gésanegyedekben az éjszaka a férfiaké, de nappal a nők az urak. A gésaközösségek egyik alapillére ugyanis a személyes kapcsolatokat feltételező testvériség. A teaházak vezetőit *okásannak* (anyának) hívják, a rangidős gésákat *onésannak* (nővérnek) szólítják, a tanoncokat pedig *maikónak* nevezik.

❖ A fiatal jelölt testvérré avatását kilenc korty rizsbor elfogyasztásával pecsételi meg a közösség. Éppen úgy, ahogy a házasságot ünneplik Japánban.

❖ A maikók képzése az Edo-kor óta alig változott valamit. A gésatanoncok napirendjében *koto* (vagyis japán lant) és *samiszen* (háromhúros, lantszerű, pengetős hangszer), klasszikus táncok, ének, társalgási és illemszabályok oktatása szerepel.

❖ Házastárs és gésa szerepei a japán társadalomban kölcsönösen kizárják egymást. A gésáktól művészetekben való jártasságot és szórakoztató stílust várnak, a jó feleségnek azonban – úgy tartják – józannak, komolynak és megfontoltnak kell lennie, akár az unalmasság árán is.

Elit klub

MINDENKI, AKI RAJONG A LÓVERSENYÉRT, TEGYE SZÍVÉRE A KEZÉT, ÉS VALLJA BE ŐSZINTÉN: A NYEREMÉNY MELLETT VAJON NEM ARRÁ VÁGYIK-E LEGINKÁBB, HOGY EGYSZER, LEGALÁBB EGYSZER ÁTÉLHESSE AZ EPSOMI DERBI TRADICIONÁLIS HANGULATÁT?

Az epsomi derbi világhíres, mi több, az egyetlen olyan futam a világon, amelyről még az is hallott, aki lóversennyel csak a *Nagy utazás* című filmben találkozott. Anglia egyik olyan turistalátványossága, ami milliókat vonz az országba. A XVIII. század második felében (egy források 1779-et, míg mások 1780-at jelölik meg „a” derbi ősfutamának időpontjaként) lebonyolított Oaks futam az alfája a jól ismert epsomi versenynek, dacára annak, hogy az első regisztrált megmérettetést már 1661-ben (!) megrendezték a Londontól alig 50 km-re fekvő városkában. Habár számos egyéb futam létezik, az epsomit tartják a lósport non plus ultrájának. Kevésbé közzismert, hogy az ún. Angol Tripla Korona összesen három versenyből, illetve futamból áll: a már említett epsomi derbi, a 2000 guineas, illetve a St. Leger futam bármelyikének győztese méltó figyelemben részesül.

Fontos tudnivaló, hogy az epsomi futam a társasági szezon egyik legfontosabb eseménye. Ismertségére jellemző, hogy az öltözködési előírásokat még azok is fejből tudják, akik életükben nem láttak lóversenyt. A szigorú szabályok tiltják a farmert, a sportcipőt és a sortot, valamint a melegítőt. A királyi páholyban még szigorúbbak az előírások: a férfiak zsakettben és szürke vagy fekete cilinderben kötelesek megjelenni, a nyakkendő alapkövetelmény, míg a hölgyek számára előírás a kalap. Mint minden rangos társasági eseményen, így az epsomi derbin is sokat adnak arra, ki hol, melyik páholyban ül, illetve – főleg a hölgyek körében – ki milyen neves tervező kalapját, ruhadarabját viseli.

A szigorú előírások azonban nem kizárólag az epsomi derbi sajátjai – hazánkban a dávalovaglás is merev szabályokhoz kötött. Gyökerei a XIX.

század elejéig nyúlnak vissza: ekkor honosította meg Magyarországon Erzsébet királyné (Sisi) ezt a típusú lovaglást. A hölgyek oldalvást – jellemzően bal oldalon – ülnek meg a paripákat. A hosszú, speciális szabású szoknya és a lovaglózakó, valamint a kalap (cilinder vagy Bowlerkalap) és a kesztyű a dávalovaglás elengedhetetlen kellékei. Felnőtt műlovarnók emellett fátlyat is viselnek.

Petrikó Gábor

Tudta?

A derbi elnevezést Lord Derby-nek (azaz Edward Smith-Stanley-nek) köszönhetjük, aki az első futam alkalmával riválisával, Sir Charles Bunbury-vel pénzfeladobással döntötte el, ki legyen a verseny névadója.

Az epsomi futammal együtt mindösszesen öt fontos versenyt jegyeznek az elit ligában: a már említett Angol Tripla Korona megmérettetésein mennek és kancák egyaránt indulhatnak, míg az 1000 guineas és az Epsom Oakson csak kancákkal lehet rajthoz állni.

1876-ban Kisbér történelmet írt: a hasonló nevű településről Epsomba érkező paripa a mai napig az egyetlen magyar tenyésztésű telivér, aki nyerni tudott a rangos versenyen.

Fogathajtásban a világ élmezőnyéhez tartozunk. Lázár Vilmos és Zoltán a kettős fogathajtás világszerte elismert alakjai. Utóbbi ráadásul nemcsak kettős, hanem négyes fogathajtásban is kiemelkedő teljesítményt ért el: a világon egyedül ő az, aki négy kettős világbajnoki érem mellett a négyes fogatban is dobogós lett (arany- és bronzéremmel).

A balett diadalmenete

A XX. SZÁZAD ELSŐ HARMADÁBAN A BALETT- ÉS TÁNCMŰVÉSZET EGYIK LEGMEGHATÁROZÓBB SZÍNFOLTJA, A FORRADALMINAK SZÁMÍTÓ OROSZ BALETT TÁRSULATA MÖGÖTT, EGY PÁRATLAN TEHETSÉGŰ MECÉNÁS ÉS RENDEZŐ ÁLLT, KINEK NEVE ÖSSZEFORRT AZ ÚJÍTÁSSAL, ÉS A KORTÁRS GONDOLKODÁSSAL.

Fotó: Csillag Pál

Fotó: Csillag Pál

Tudta?

A magyar balettművészet több mint kétszáz éves múlttal rendelkezik, melynek 1884-től az Operaház lett a központja. A műfaj fejlődésére – akárcsak szerte a világon – elsősorban az orosz balett hatott megtermékenyítően. Nicolas Guerrat olasz balettmester szerződötése és az inspiratíván ható Gyagilev vezette Ballets Russes 1912-es budapesti vendéjátéka is hozzájárultak egy új korszak kezdetéhez. Az Operaházban 1936-ban a *Csárdajelenet* című első színpadi művét megkomponáló Harangozó Gyula személyében nem csak az első, kimagaslóan tehetséges koreográfus született meg itthon, de Harangozó munkájával a magyar nemzeti balett alapjait is megteremtette. Az 1950-es évektől kezdődően – a politikai fordulat következményeként – az orosz hatás és iskola lett meghatározó, mely művészi szempontból mégis haszonnal járt, ugyanis ekkor alakult meg az Állami Balett Intézet. Ezt követte 1968-ban egy másik kiemelkedő alkotó, Seregi László bemutatkozása, akinek *Spartacus* című balettje hatalmas sikert aratott. 1996-tól 2005-ig az együtttest ifj. Harangozó Gyula vezette, aki – elődeihez hasonlóan – feladatának érezte a sokszínű repertoár ápolását és továbbfejlesztését. Ebben az időben Pártay Lilla, Keveházi Gábor és Egerházi Attila is legismertebb producióit állította színpadra. A vezetést 2011-ben a jelenlegi balettigazgató, Solymosi Tamás vette át. A világhírű Maurice Béjart Brüsszelben működő társulatának, a XX. század balettjének vezető szölistája, Markó Iván hazatérésekor 1979-ben megalapította a Győri Balettet, aki a klasszikus balett-technika és Béjart-i modern formanyelv ötvözetéből olyan nemzetközi színvonalú együttest hozott létre, mely később híres táncosokat, társulatigazgatókat nevelt fel.

A módos, vidéki családból származó Szergej Gyagilev 1906-ban telepedett le Párizsban, ahol tudatos tevékenységének köszönhetően a század legjelentősebb összművészeti és multikulturális együttesét hozta létre. Az orosz kultúraszervező – sokak szerint diktátor és varázsló – képessége legendás volt, mellyel a letehetségesebb alkotókat mindig bőkezű pártfogókkal ismerkedtette össze, a művészetfinanszírozás addig szokatlan formáját alakítva ki. Vezetői ambíciói és a korban egyedülálló ötletei erjesztőleg hatottak a tánc, és általában a modern művészet törekvéseire. Az *Orosz Balett* néven elhíresült társulat 1909-es megalapítását a Gyagilev által szervezett orosz évad sikere előzte meg, amelynek során az orosz képzőművészet, zene és opera legkiválóbb darabjait mutatták be a francia közönségnek. A következő évben a szentpétervári cári balett koreográfusával, Mihail Fokinnal közösen hívták életre a *Ballets Russes*-t, melyet egyrészt a Marius Petipa-féle klasszikus stílus meghaladásának vágya motivált, másrészt az orosz balett tekintélyének növelése. A társulatot a szentpétervári Mariinszkij Színház és a moszkvai Nagyszínház táncosaiból válogatták össze, előadásaiuknak pedig a párizsi Théâtre du Châtelet adott otthont.

Az együttes produkció a kezdetektől fogva nagy hatást gyakoroltak az európai balettművészetre. Első sikereiket Igor Sztarvinszkij *Petruska* és *Tűzmadár* című műveivel szereztek, mellyel a modern balett alapjait fektették le. Az Orosz Balett tökéletes technikája, merész újításai, ízlése és nem utolsósorban az orosz zene sok

kiválósága azonnal magával ragadta a párizsi nagyközönséget. Olyan hírességek táncoltak itt, mint Anna Pavlova, aki Fokin a *Hattyú halála* című koreográfiáját minden idők legnépszerűbb táncszólójává tette, Tamara Karsavina, Olga Spessivtzeva és a híres táncseni, Vaclav Nizsinszkij, akit nemcsak táncstudása, hanem zilált személyisége, végtelenül erotikus színpadi megjelenése is egy csapásra közismertté tett. A társulat különböző korszakait a század későbbi évtizedeire is hatást gyakorló koreográfusok neve fémjelzi: Fokinon és Nizsinszkijen kívül többek közt Léonide Massine, Bronyiszlava Nyizsinszka, Mihajlovics Lifar és George Balanchine készített koreográfiákat. A később Monte Carlóban letelepedő együttes Párizsban 1909-től 1929-ig, két évtizeden keresztül a modern balett vezető szerepét töltötte be, és elsősorban Gyagilevnek köszönhetően olyan művészeket hozott össze, mint Picasso, Marinetti, Darain, Goncsarova, Albeniz, Debussy, Cocteau, Milhaud, Satie, Braque és Utrillo. A Ballets Russes a gyagilevi *Kápráztass el!* jelszót követve lenyűgözte a világot, új látásmódot alakított ki nemcsak Európában, de még Ázsiában is. Hatással volt általában a művészetekre, egyebek között az Art deco kialakulására, és a változás a színházművészet és a jelmeztervezés hagyományában is végbement. Gyagilev 1929-es korai halálát követően a társulat feloszlott, de közülük a Szentpéterváron tanuló George Balanchine New Yorkban megalapította a School of American Ballet nevű iskolát, ebből jött aztán létre az 1948-ban átalakult New York City Ballet.

Krupa Zsófia

E CIKKÜNKBEN OLYAN SZÁLLÁSHELYEKET MUTATUNK A VILÁG TÁJAIRÓL, MELYEK KIÁLTJÁK AZ EGYSZERŰ, DE ANNÁL NEHEZEBBEN MEGFOGHATÓ KÉRDÉST: MIÉRT SZERETÜNK ÁMULATBA EJTŐ VAGY ÉPP BIZARR HELYEKRE UTAZNI, JÉGPALOTÁBAN, LUXUSBARLANGBAN, FÁKON MEGSZÁLLNI.

Sokan vallják, hogy a nyaralás legjelentéktelenebb része a szállás maga, mások szerint pedig az utazás egyet jelent a szabadsággal, az életörömmel, amit a nagyszülők vidéki tanyája ugyanúgy megad, mint egy romantikus toszkániai hétvége vagy egy luxus hajóút a Vörös-tengeren. Az élményszállodák minden vélemény mellett is vonzóak. Olyan elképesztő szálláshelyek ezek, amelyek önmagukban nyújtanak természeti, művészeti élményt, ahol sajátos, megfoghatatlan hangulatokat élhetünk át, hála az elmés tervezőknek. Ilyen például a sósivatag közepén épült hotel hófehérsége, Srí Lankán az újrahasznosított, elefánt alakú apartman bája, Új-Zélandon A gyűrűk urá-s hobbitházak izgalma, Franciaország ligeteiben

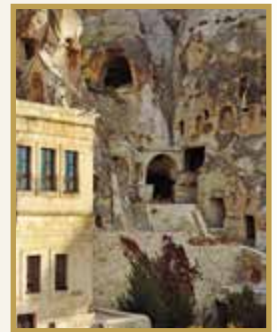
a gipsz vagonok vándorló életérzése vagy Chilében a Huilo-Huilo rezervártum csodája.

Jelen van a szélsőséges oldal is, amikor a vendéglátóiparban dolgozók jó marketingérzékkel és neves dizájnerekkel kézen fogva a teljesen passzív vendéget is az élmények netovábbjával varázsolják el. E sok eltérő vélemény megengedi, hogy az irodalomban keressünk elvont magyarázatot eredeti felvetésünkhöz. Italo Calvino *Láthatatlan városok* című könyvében írja: attól jó egy hely, hogy kérdéseket tesz fel a világljárónak. És azokat meg is válaszolja.

Wittmann Viktória / Rajkó Anna

A hegy gyomrában, a vulkán hullómában

Arra Magyarországon is számos példát látunk, hogy a leleményes ember nem csak az őskorban élt barlangban: a Bükk környéki vulkáni riolittufába egész utcákat alakítottak ki. A törökországi Kappadókiában ezt továbbgondolták, és a holdbéli táj adottságait kihasználva az ottmáni birodalom eleganciáját idéző luxushotelt vájtak a kővekbe. A tökéletesen felszerelt, márvánnyal borított fürdőszobák és az ősi tájra néző, terrasszal ellátott, hús szobák mészkőbe vésett, izgalmas ívei, fülkéi, nyílásai ámulatba ejtik a látogatót, aki a környék hagyományos sziklakalásait vezettetűrák keretében tekintheti meg.

Víz alatti csodák

Klaustrofóbia tesztelésére is ajánlható. Csodálatos élmény, hogy a tenger élővilágának lakói lehetünk, még ha csak néhány napra is, beköltözünk a víz alá. Floridában praktikusán egy néhai tengerkutatóközpontból álmódtak szállodát. Ilyen elbűvölő közelségbe kerülhetünk az óceánnal a Maldív-szigeteken is, ahol csupán egy üvegbura választ el minket a korallzátonyoktól. Az éjszakára kétgyas víz alatti lakosztállyá alakított étteremben a személyzet ágyba viszi a hagyományos ázsiai fogásokból álló reggelit, így a vendég nemcsak a tengeri élővilág látványában, hanem a napfelkeltében is gyönyörködhet. A Fidzsi-szigeteken pedig saját kis tengeralattjárókat biztosítanak a vendégeknek a panoráma mellé. Némó, merre vagy?

Föld anyja, felmászunk!

Az anyatermészetet érezhetjük akkor, ha izgalmas fahotelekben, lombfaluokban szállunk meg. Az elkövetkező száz évben akár vissza is integrálódhatunk a természetbe, kis bökkenő, hogy az eszközeink már nemigen természetbarátok. A dizájnkedvelők szeretik ezt a natúr irányzatot. Ma már szinte minden nyaralóhelyen találunk „otthonunk, a fa” hangulatú szállásokat. Izgalmasak a függőhidakkal összekötött, főként bambuszából épített indiai lombapartmanok, az amazóniai esőerdők fáinak lombjába épített hotelek.

Jégbe fagyasztott luxus

Jukkasjärvi egy picike falu Lappföldön, nevét az évente itt felépülő Icehotel tette ismertté. A csillogó mesevár minden év decemberére készül el: a Torneálv folyó jégéből kivájt óriási tömbökből jégművészek formázzák a falakat, az ablakokat, a bútorokat és az ágyakat. A vendégek körülbelül -5°C -ban alhatnak, meleg hálósákokban. A szerencsésebbek szobájának bukóablakából látszik az északi fény, ami erre felé nem ritka jelenség. Hogy a jeges öröm teljes legyen, találunk itt jégbárt, jégtemplomot és jégzínházat is.

Az Apicius étterem ajánlata

Zöldborsó krémleves bazsalikomos paradicsom sorbettel, magvas vitorlával, roston sült fogasforgácsokkal

Fotó: Kecskeméti Dávid

A zöldborsót finomra vágott újhagymával a vajon megpároljuk, sóval, borssal, petrezselyemzölddel ízesítjük, turmixoljuk, átszűrjük, majd hozzáadjuk a tejet, vízzel elkevert keményítővel sűrítjük, kiforraljuk, kiforraljuk, tejszínnel dúsítjuk. A cukorból vízzel és a fehérborral szirupot főzünk, hozzáadjuk a paradicsomkockát és a finomra vágott bazsalikomlevelet, ezután turmixoljuk, és fagyaltformákban fagyaszttjuk. A fogasfilét sózzuk, borsozzuk, citrom levéllel meglocsoljuk, olajon megsütjük. Az elkészített levest, a paradicsom sorbettel, sokmagvas péksüteményből készített „vitorlával” és fogasfilével tálaljuk.

Tökmagkéregben grillezett mangalicafilé, lilaburgonya-variációval, sült koktélpáradicsommal, földimogyorós medvehagymapesztóval tálalva

Fotó: Kecskeméti Dávid

A szűzpecsenyét sózzuk, borsozzuk, grillfűszerezünk, majd hűtőszekrényben egy órát állni hagyjuk. Ezután tojással megkenjük, majd az őrölt tökmagba forgatjuk, olívaolajon rose-ra sütjük, sütés végén fokhagymával kengetjük. A lila burgonya felét megfőzzük, áttörjük, és a vajat, tejet, tejszínt, szerecsendiót hozzáadva burgonyapürét készítünk belőle. A burgonya másik felét nyersen vékony szeletekre vágjuk, sütőforma segítségével kosárhákát sütünk belőle. A medvehagymát, a pirított mogyoróval, fokhagymával, sóval, borssal, olívaolajjal turmixoljuk. A koktélpáradicsomot serpenyőben, olívaolajon, sóval, borssal, hirtelen megsütjük. A tálaláskor a szűzpecsenyét szeleteljük, a burgonyapürét a chipsből készült kosárhákákba töltjük, a tányérra helyezzük, melléfektetjük a sült paradicsomokat és a medvehagymapesztót.

HOZZÁVALÓK 4 SZEMÉLYRE:

zöldborsó	200 g
újhagyma	1 szál
vaj	50 g
tej	2 dl
tejszín	1,5 dl
húsleves	3 dl
étkezési keményítő	10 g
cukor	50 g
fehérbor	0,5 dl
olaj	0,3 dl
hámozott, magozott paradicsomkocka	150 g
fogas filé	60 g
só, bors, bazsalikom, petrezselyemzöld, citrom	

HOZZÁVALÓK 4 SZEMÉLYRE:

tisztított mangalica szűzpecsenye	600 g
őrölt tökmag	120 g
tisztított lila burgonya	600 g
koktélpáradicsom	160 g
tojás	1 db
medvehagyma	1 csokor
pirított földimogyoró	40 g
fokhagyma	2 gerezd
tej	0,6 dl
tejszín	0,6 dl
vaj	20 g
só, bors, olívaolaj, szerecsendió	

APICIUS

APICIUS ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ

8440 HEREND, KOSSUTH U. 137.

TELEFON: + 36 (88) 523 235

E-MAIL: PORCELANIUM@HEREND.COM

WWW.HEREND.COM

NYITVA TARTÁS: KEDDTŐL SZOMBATIG 12:00-17:00

Királynői esszencia

A JELLEMZŐEN SZERELMET, SZERETETET – ÉS NEM UTOLSÓSORBAN BIZALMAT – SZIMBOLIZÁLÓ RÓZSA ÖNMAGÁBAN IS ESZTÉTIKUS LÁTVÁNY, ÁM A SZÚRÓS NÖVÉNY LEGINKÁBB AZ ILLATÁVAL HÓDÍT. KÜLÖNÖSEN IGAZ EZ A VIRÁGOK KIRÁLYNŐJÉNEK SZIRMAIBÓL KÉSZÍTETT RÓZSAOLAJRA.

A rózsák már az ősi Egyiptomban is kedvelt illatosító szer volt; ekkor még leginkább csak a szirmokat áztatták a fürdővízbe. Az ókori Rómában már a parfüm alapanyagként találkozhatunk vele. Az arisztokraták szívesen fogyasztottak rózsát a másnaposság ellenszereként, emellett díszítőelemként is felhasználták az ünnepségeken. A bizalom jelképeként mennyezetre akasztották/festették stb. egy-egy tárgyalás során: a sub rosa (azaz a rózsák alatt) kifejezés is innen ered – ez jelezte, hogy a diskurzus bizalmasan folyt. Az Örök Város összeomlásával majdnem feledésbe merült – a korai kereszténység éppen a „pogány” kultúrában betöltött szerepe miatt eleinte betiltotta a rózsatermesztést, holott az már az Ószövetségben is szerepet kapott. Néhány évszázad elmúltával azonban a rózsakultusz új erőre kapott: elég a katedrálisok rózsáblakára vagy éppen a rózsakeresztesekre gondolunk. A rózsáolaj előállításához szükséges virág – a fűszernövények mellett – a kolostorkertek kötelező részévé vált.

A rózsáolaj a XII. század végén, de még inkább a XIII. századtól vált széles körben ismertté és népszerűvé. A parfümök, köztük a rózsáolaj is mint alapanyag meghódította az öreg kontinenst. Erőteljes illata és egészségre gyakorolt hatása, nem mellesleg a rózsához kötődő érzékiség és erotikus asszociációk gyorsan kedvelté tették. A szirmokból vízgőz-desztillációval nyert rózsáolaj – nem összekeverendő a rózsavízzel! – leginkább gyógyászati célt szolgált, de illatosításra, táplálkozáskiegészítésre is alkalmazták. A Közel-Keleten emellett rendszeresen használták gyógyszeralapanyagként is. Ára a nemesfémekével vetekedett, és itt nem indokolt a múlt idő. A legillatosabbnak – s így a legértékesebbnek – tartott damaszkuszi rózsák szirmaiból nyert rózsáolaj megvásárlásakor mélyre kell nyúlnunk a pénztárcánkba. Napjainkban elsősorban aromaterápiás kezelések során találkozhatunk vele, de otthoni lazításra, relaxálásra vagy éppen kisebb-nagyobb helyiségek illatosítására is kitűnően alkalmas.

Petrikó Gábor

A rózsák

A rózsák egyidős az emberi civilizációval. Alap-, ha úgy tetszik ősmotívum, amely kultúrától függetlenül elsősorban a szerelem, a bizalom jelképe. A keresztény kultúrkörben emellett gyakran Isten szimbóluma is. A kora középkorban elsősorban szakrális jelkép: a vörös rózsák a vértanúságot, mártíromságot szimbolizálta. Boccaccio *Dekameronja* óta viszont erotikus, szerelmi utalás is. Színe sokat elárul: a vörös a szerelemé, a fehér a megbecsülésé, a sárga pedig – a közhiedelemmel ellentétben – az öröme. A legtöbbször a festészetben és a kézművességben találkozhatunk vele: jelentése elsősorban béke és szerelem. Angliában a Rózsák háborúja miatt gyakran a háborúra mint általános fogalomra utal. A magyar

népművészetben a lélek szimbóluma, egyúttal szerelmi jelkép is. Az építészetben legismertebb formája a román és a gótikus stílus rózsáablaka, amely egyrészt fényt visz az emberi lélekbe, ezáltal szimbolizálva a Teremtést („s lón világgosság”!), másrészt a tökéletességet jelképezi – szimmetrikus, általában tizenkét levéllel, a közepén egy hatalmas lyukkal, az univerzum egyfajta manifesztációja. Népdalokban, popslágerekben kizárólag nőnemű alakja ismert; kevés kivételt leszámítva a „rózsám”, „violám” minden esetben a kedves, a szeretett lány, nő metaforája.

A nemzet kincsháza

The treasury of the nation

IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM
MUSEUM OF APPLIED ARTS
H-1091 BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 33-37.
WWW.IMM.HU | INFO@IMM.HU

Herendit ajándékba

VÁlasszon ajándékot szeretteinek a kézzel festett, tavaszi és nyári hónapokat idéző, fiatalokat is megszólító Herendi porcelántárgyak közül! Íme, néhány kiemelt ajánlatunk!

www.herend.com

HEREND – VIKTÓRIA MÁRKABOLT

H-8440 Kossuth L. u. 135.
Telefon: (+36 88) 523 223

BUDAPEST – HADIK MÁRKABOLT

H-1014 Szentháromság u. 5.
Telefon: (+36 1) 225 1051

BUDAPEST – APPONYI MÁRKABOLT

H-1051 József Nádor tér 11.
Telefon: (+36 1) 317 2622

BUDAPEST – BELVEDERE MÁRKABOLT

H-1061 Andrássy út 16.
Telefon: (+36 1) 374 0006

BUDAPEST – EDEN MÁRKABOLT

H-1184 Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér
Telefon: (+36 1) 296 9088

SZENTENDRE – DIANA MÁRKABOLT

H-2000 Bogdányi út 1.
Telefon: (+36 26) 505 288

KECSKEMÉT – ARANKA MÁRKABOLT

H-6000 Hornyik János krt. 4.
Telefon: (+36 76) 505 316

KŐSZEG – IMOLA MÁRKABOLT

H-9730 Fő tér 21.
Telefon: (+36 94) 563 150

PÉCS – JÚLIA MÁRKABOLT

H-7621 Király u. 20.
Telefon: (+36 72) 213 756

SOPRON – ESTERHÁZY MÁRKABOLT

H-9400 Várkerület 98.
Telefon: (+36 99) 508 712

SZEGED – ANNA MÁRKABOLT

H-6720 Oskola u. 17.
Telefon: (+36 62) 420 556

BERLIN – HOTEL ADLON PASSAGE

D-0117 Unter den Linden 77.
Telefon: (+49 30) 22 940 30
Telefax: (+49 30) 22 940 31

LONDON – THOMAS GOODE & CO. LTD.

19 South Audley Street
London W1K 2BN
Telefon: (+44 20) 7499 2823
Telefax: (+44 20) 7629 4230

KÁVÉSCSÉSZE, ALJJAL
KÁVÉSCSÉSZE (04264100VGR-PT)
ALJ (04264200VGR-PT)

BONBONIER, RELIEFFEL
(06083000EVICT4)

TÁL (02360000PDJ-3)
TÁNYÉR (02508000PDJ-3)
TEJESBÖGRE (02729000PDJ-3)

VÁZA
(06777000 FORET)

ELEFÁNT
(15086000VHG)

BONBONIER, LEPKE FOGÓVAL
(06215017CPTP)

TÁL (02360000PDJ-2)
TÁNYÉR (02508000PDJ-2)
TEJESBÖGRE (02729000PDJ-2)

TÁL, LEPKÉVEL, KICSI
(07680017EVICTF1)

TÁL (02360000PDJ-1)
TÁNYÉR (02508000PDJ-1)
TEJESBÖGRE (02729000PDJ-1)

OPERA

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

2013 | 2014

OPERA CAFÉ

Ahol kinyílik a világ
Where a world unfolds

CARMEN

Carulla Leon Jessica
balerina | ballerina

www.opera.hu

Herend